

Nieuwe publicatie Joegoslavische vrouwen

“We dachten dat we als prinsessen in een rijk land terecht zouden komen. De realiteit bleek anders. Na aankomst in het pension moesten we zelf onze eigen klerenkasten in elkaar zetten. Ook van het loon bleef niet veel over.”

In het nieuwe boek 'We zijn gekomen om te werken, Joegoslavische vrouwen in West-Brabant, 1969-1975' krijgt u een beeld van het verblijf van Joegoslavische vrouwen in Nederland. Eerder werd de gelijknamige tentoonstelling in het gemeentearchief al druk bezocht.

Tussen 1969 en 1975 worden honderden vrouwen in Joegoslavië gerekruteerd om in West-Brabant aan de slag te gaan. In Roosendaal werken ze vooral bij Vero, Red Band, Van Gils en Baartmans. Ze worden ondergebracht in het voormalige klooster in Bosschenhoofd, dat voor de gelegenheid is omgedoopt in Kuća Morava, het huisje aan de rivier Morava. Niet alleen het werk staat in deze publicatie centraal, u krijgt ook een blik op het leven in het pension en de vrijetijdsbesteding van de vrouwen. Tientallen foto's getuigen van werk, heimwee en dansavonden. De auteur sprak uitgebreid met zowel de Joegoslavische vrouwen als de werkgevers. Auteur Albert Hoekstra werkt sinds 1997 als archiefinspecteur bij het Gemeentearchief Roosendaal en houdt zich in die functie onder meer bezig met het verwerven van migrantenerfgoed.

Het boek is vanaf maandag 27 juni verkrijgbaar bij de receptie van het gemeentearchief, Markt 35 te Roosendaal voor slechts € 5,-.

Archieven ontsloten

Het archief van de Toneelvereniging Onderling Kunstgenot uit Nispen, 1923-2009 (archief 491) is ontsloten en er is een plaatsingslijst beschikbaar. Het archief beslaat 0,6 vierkante meter en bevat notulen, correspondentie en de scripts van veel toneelstukken en revues. Toneelvereniging Onderling Kunstgenot Nispen is een amateur toneelvereniging die sinds 1919 actief is in het Nispense verenigingsleven. Het eerste stuk dat gespeeld werd was het drama 'De godloochenaar'. Een toneelzaal had Nispen toen nog niet; er werd gewoon in een café gespeeld.

De Gouden jubileumrevue 'Wat zeg je daarvan, Koke' van Onderling Kunstgenot, 1969. Foto Brenzo, Roosendaal

Het podium werd gemaakt van lege biervaatjes met daarop planken. Er werd gespeeld onder petroleumlampen en met kaarslicht. De eerste uitvoeringen waren in het café van Bet de Bakker. Eerst werd er altijd een zwaar drama gespeeld, waarbij flink gehuild kon worden: hoe meer natte zakdoeken, hoe meer succes. Na de pauze werd er dan nog een vrolijk blijspel gespeeld, zodat de mensen gerust op huis konden gaan. Enkele titels van vroegere stukken: 'Eert U vader en moeder', 'Onschuld zegepraald', 'De plichtvergeten vader' en 'De dertiende klokslag'. Dit waren allemaal zware drama's. In die tijd mochten dames en heren niet tegelijkertijd naar een uitvoering. 's Middags werd er gespeeld voor de dames en 's avonds voor de heren. Na enkele jaren in het café van Bet de Bakker gespeeld te hebben, ging men naar het café van Toon Bartelen. Vanaf 1923 speelde men in café Wed. P. v. Terheiden. Van 1941 tot 1944 heeft de vereniging geen voorstellingen gegeven vanwege de oorlog. Vanaf 1956 is er gestart met het gemeentelijk toneelconcours "De Blauwe Wimpel", een jaarlijks concours onder de Roosendaalse en Nispense toneelverenigingen. Wie de eerste prijs behaalde mocht "De Blauwe Wimpel" een jaar in zijn bezit houden. Het eerste stuk dat Onderling Kunstgenot bracht voor het concours was: "De Wonderdokter", waarmee ze de tweede prijs behaalden. Onderling Kunstgenot heeft het concours vijf maal gewonnen. Op het moment verzorgt de vereniging niet alleen jaarlijkse uitvoeringen, maar doet ze ook mee aan het TOL-spektakel en de braderie van Nispen. Elke dinsdagavond wordt er gerepeteerd in Zaal Verhoeven. (Bron: <http://www.onderlingkunstgenot.nl/okg/>)

Aanvullingen op archieven

De Emmaüsparochie is met een aanvulling gekomen op de archieven van de Parochie van de H. Joseph (archieff 244, inventarisnummers 655-739), de Parochie van de H. Hart van Jezus te Roosendaal (archieff 246, inventarisnummers 324-402) en de Parochie van de O.L. Vrouw van Fatima (archieff 437, inventarisnummers 134-201). De aanvullingen zijn opgenomen in de reeds bestaande inventaris, die u kunt raadplegen via het archievenoverzicht op www.gemeentearchiefroosendaal.nl.

Bij de aanvulling van de Fatimaparochie zat ook deze foto van een bijeenkomst in een tuin in 1995.

Tentoonstelling 'Want het is zomer'

Een biertje op het terras van De Raatskelder, een ijsje van Ciao, zwemmen bij De Stok, een dagje naar het strand, maar ook vroeg op om bonen te plukken bij de boer en een overschot aan muggen: het Roosendaalse Gemeentearchief staat in juli en augustus in het teken van de zomer. Op deze tentoonstelling ziet u hoe Roosendalers hun zomer beleven en beleefden.

Veel Roosendalers zochten 's zomers vertier in of bij het water. In 1887 werd een bad- en zweminrichting geopend in de Badhuisstraat. Dit bad, eerder een afscheiding in de Watermolenbeek, was echter alleen toegankelijk voor leden van de Roosendaalse Bad- en Zweminrichting en lid werd je niet zomaar. Dagelijks werd de watertemperatuur in de krant vermeld, die meestal rond de 22 graden Celsius lag. In 1905 bouwde levensverzekeringsmaatschappij Antverpia een nieuw badhuis met zwembad. Dit bad was wel voor iedereen toegankelijk, maar werd gesloten in 1921. In Wouw zwom men in de leemputten van de steenfabrieken. In 1931 werd Zonneland officieel geopend. Vader en zoon Koopmanschap verkochten het eerste jaar al 2860 dagkaarten. In 1941 trok het zwembad bijna 23.000 bezoekers, het was te klein geworden.

Een groep jongemannen in zwembad Zonneland, 1932.

*Ambtenaren rusten tijdens een sportdag uit op het terras van De Leede.
Foto: De Stem/Ben Steffen, 1971*

Historisch raadsel juni/juli

Het Roosendaalse gemeentearchief en Museum Tongerlohuys komen elke maand met een historisch raadsel. Elke keer krijgt u een vraag over het verleden van Roosendaal of de kerkdorpen voorgeschoteld. Weet u het juiste antwoord? Stuur het in. Elke maand trekken we een winnaar. Hij of zij ontvangt een jaar lang gratis toegang tot alle exposities in het museum en bovendien een leuk item uit de museumwinkel.

Na 1952 kon men terecht in de buitenbaden van De Stok, een afgraving ten behoeve van de rijksweg nr. 17, en na 1999 in de nieuwe Stok. Al dat zomerse zwemvertier heeft een plekje gekregen op de tentoonstelling. Maar er is meer te zien: terrassen, beachvolleybal, zomeravondconcerten, scoutingkampen en kamperen staan centraal. Foto's en films geven u een compleet beeld van de Roosendaalse zomers.

De tentoonstelling *Want het is Zomer* is gratis toegankelijk en te zien vanaf 4 juli t/m 31 augustus 2011 van maandag t/m donderdag tijdens kantooruren in het archief op de Markt 35 (begane grond en eerste etage, lift aanwezig). Kijkt u voor meer informatie op de website www.gemeentearchiefroosendaal.nl of belt u naar het gemeentearchief: 0165-579500.

Foto haven: Uitgever: Immerechts, Roosendaal, 1923

Dit glas-in-loodraam is te zien in Museum Tongerlohuys. In 1950 werd het gemaakt voor een Roosendaalse fabriek, waar tijdens het bombardement van 31 mei 1944 veel slachtoffers vielen. Dezelfde fabriek staat op de prentenbriefkaart uit 1923, uit de collectie van het gemeentearchief. Weet u de naam van deze fabriek?

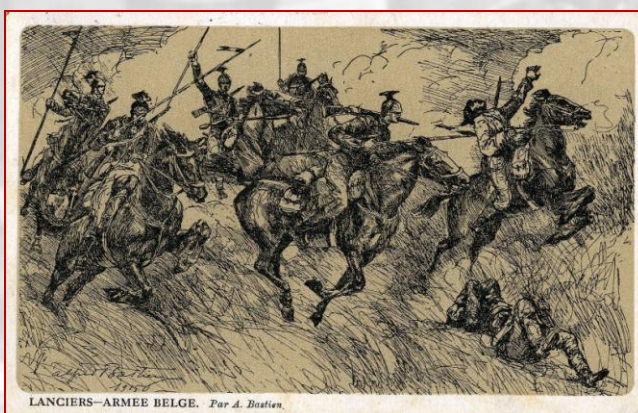
Stuur uw oplossing voor 1 augustus naar Museum Tongerlohuys, Molenstraat 2, 4701 JS te Roosendaal of mail naar administratie@tongerlohuys.nl. U kunt uw antwoord ook bij de receptie van het gemeentearchief inleveren.

Het museum is geopend van dinsdag tot en met zondag van 14.00 tot 17.00 uur. Tot en met 28 augustus kunt u in het museum de tentoonstelling Kunst-Vriendelijk met kunstwerken van de Vrienden van het museum bekijken. In het gemeentearchief op de Markt 35 kunt u van maandag t/m donderdag tijdens kantooruren de tentoonstelling 'Want het is zomer' bezichtigen. Hier krijgt u een beeld van de manier waarop Roosendalers hun zomer beleven.

Ook op www.tongerlohuys.nl of www.gemeentearchiefroosendaal.nl vindt u deze rubriek, de oplossingen en de winnaars van voorgaande rubrieken. De oplossing van het raadsel van mei 2011 was burgemeester Louis Schoonheijt. De heer C. de Bruijn uit Roosendaal heeft zijn prijs inmiddels in ontvangst mogen nemen.

Lezingenserie 2010/2011

Het Cultuur Historisch Netwerk, de stichting Voortouw, het Gemeentearchief Roosendaal, het Regionaal Archief West-Brabant en het Markiezenhof te Bergen op Zoom starten dit najaar met een lezingenserie. Het thema van dit jaar is conflict. Begin september verschijnt er een folder. Hierin vindt u alle data, sprekers en locaties. De folder is ook via onze website te raadplegen.

Kaart: A. Bastien/ Geo. W. Jones, Londen, Groot Brittannië, 1915, Collectie Mastboom-Brosens Stichting

Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven 2011

De archiefsector wil u zo goed mogelijk van dienst zijn en werkt daarom voortdurend aan het handhaven en verbeteren van de dienstverlening. Om de kwaliteit te kunnen toetsen, organiseert de Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland (BRAIN) deze zomer wederom de tweejaarlijkse Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven. Aan dit nationale onderzoek doen zo'n veertig archiefbeherende instellingen mee. U als bezoeker/gebruiker van het Gemeentearchief Roosendaal bent onze belangrijkste graadmeter. We vragen u daarom uw medewerking te verlenen aan deze online enquête. Hoe tevreden of ontevreden bent u over de dienstverlening? Het invullen van de vragenlijst kost u hooguit tien minuten. Uiteraard is uw anonimiteit gewaarborgd. De uitslag van het onderzoek wordt eind dit jaar bekend gemaakt. Doe mee!

Klik hier: <http://survey.evinet.nl/nq.cfm?q=2d33884f-15c5-f49f-2d1f-f05832998c23&nqloccode=94> of ga naar de website.

Openingstijden

studiezaal

dinsdag: 13.00-21.00 uur

woensdag en donderdag: 09.00-17.00 uur

balie & tentoonstellingen

maandag, woensdag en donderdag : 09.00-17.00 uur

dinsdag: 9.00-21.00 uur

vrijdag: 9.00-12.00 uur

gesloten

In 2011 is het gemeentearchief op de volgende dagen gesloten:

donderdagmiddag 8 september (kermis)

maandag 26 december (Kerstmis)

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het gemeentearchief Roosendaal, juni 2011.

Tekst: Nicole de Boer, Wati Dengkeng-Soenito. Opmaak: Cobi Golterman.